

**Raport de monitorizare ex-post
a proiectului finanțat din FNDRL**

Codul proiectului: **C 11 701 DL**
Denumire proiectului: **Extinderea sistemului de canalizare al satului Sireți, r-nul Strășeni, etapa I-a**
Domeniul și măsura de intervenție: **1. Îmbunătățirea infrastructurii tehnico-edilitare locale**
Măsura: 1.1 Construcția/extinderea/reabilitarea/modernizarea sistemelor de alimentare cu apă, de epurare a apei și de canalizare, destinate obiectivelor publice de interes local

Localitatea proiectului: s. Sireți, r-nul Strășeni
Beneficiar: Primăria s. Sireți, r-nul Strășeni
Bugetul proiectului: 11.621.613,97 lei
Suma finanțată din FNDRL: 7.012.247,04 lei
Data semnării contractului de finanțare: # 113-C11701DL-2022
Data transmiterii obiectului: 23.05.2024

Măsurarea indicatorilor efectivi de rezultat și produs

Indicator	Tip	Valoarea planificată	Metoda de măsurare a indicatorului	Data măsurării	Valoarea efectivă
- 11 km de rețele de canalizare, construită;	Produs	- 11 km de rețele de canalizare, construită;	1. Vizita de monitorizare post-implementare a proiectului din data de 22.01.2023; 2. Analiza documentară a dosarului: - Actul de formare a costurilor investitoriale; - Planul cu acțiuni de asigurare durabilitate a proiectului; - Cererea de Finanțare - Documentele tehnico-financiare. - Nota informativă cu privire la acțiunile post-implementare. 3. Interviu cu beneficiarul și unitatea de implementare a proiectului.	Vizita de monitorizare post-implementare din data de 22.01.2025	- 11 km de rețele de canalizare, construită;
- Acces îmbunătățit pentru 370 gospodării și 2 instituții publice, 4 agenți economici, conectați la sistemul de canalizare construit; - 1 localitate, beneficiară de sistemul de canalizare construit;	Rezultat	- Acces îmbunătățit pentru 370 gospodării și 2 instituții publice, 4 agenți economici, conectați la sistemul de canalizare construit; - 1 localitate, beneficiară de sistemul de canalizare construit;	1. Vizita de monitorizare post-implementare a proiectului din data de 22.01.2023; 2. Analiza documentară a dosarului: - Actul de formare a costurilor investitoriale; - Planul cu acțiuni de asigurare durabilitate a proiectului; - Cererea de Finanțare - Documentele tehnico-financiare. - Nota informativă cu privire la acțiunile post-implementare. 3. Interviu cu beneficiarul și unitatea de implementare a proiectului.	Vizita de monitorizare post-implementare din data de 22.01.2025	- Acces îmbunătățit pentru 370 gospodării și 2 instituții publice, 4 agenți economici, conectați la sistemul de canalizare construit; - 1 localitate, beneficiară de sistemul de canalizare construit;

1. Verificarea respectării cerințelor de sustenabilitate (durabilitate și continuitatea proiectului)

Cerințe de sustenabilitate	Aspecte planificate	Aspecte efective
Acțiunile întreprinse pentru asigurarea continuității proiectului	1. Planificarea acțiunilor cu privire la constatarea costului investițional 2. Planificarea acțiunilor de asigurare a vizibilității proiectului prin elaborarea și plasarea panoului informativ și/sau plăcuței informative, elaborate conform prevederilor Ghidului de identitate vizuală al ONDRL; 3. Planificarea acțiunilor de transmitere în gestiune a bunului format către instituția vizată, conform investiției; 4. Planificarea acțiunilor de mentenanță a bunului format și dotat; 5. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor tehnice (Desemnarea unei persoane responsabile de întreținerea și gestionarea bunului format); 6. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor financiare/de alocare a mijloacelor financiare din bugetul local, pentru întreținerea bunului format); 7. Planificarea acțiunilor de executare a condițiilor integrate / de accesare de noi fonduri prin scrierea de noi idei de proiect, pentru dezvoltarea serviciului format/bunului creat), dacă este cazul;	- Acțiunile de operaționalizare sunt esențiale pentru a asigura funcționarea optimă a sistemului de canalizare și pentru a maximiza beneficiile proiectului în rândul comunității. Primăria Sireți în calitate de partener în cadrul proiectului "Apa curată pentru toți", implementat de A.O. Centrul de Instruire și Consultanță e-Circular.org cu sprijinul programului EU4Moldova: Local Communities finanțat de UE, guvernele Germaniei, Austriei și Poloniei și implementat de către GIZ, ADA și SFPL în Moldova s-au conectat la sistemul de canalizare 11 familii socialmente vulnerabile. Periodic se organizează ședințe cu locuitorii în teritoriu, pentru a motiva și încuraja conectarea, APL a venit la înțelegerea locuitorilor permițând achitarea contribuției în două rate. La moment numărul de gospodării conectate la sistemul de canalizare cu scurgere gravitațională în cadrul proiectului implementat din FNDRL constituie 166 gospodării din 669 de gospodării planificate, constituind rata de acces 25%. - În satul Sireți sunt 1800 de gospodării iar numărul total de gospodării conectate la sistemul de canalizare este de 250, gradul de acoperire cu sistem de canalizare a localității fiind 14% - Gradul de acoperire cu sistem de apeduct este de aproximativ 80%.

Resursele financiare și umane alocate pentru asigurarea continuității proiectului	Pentru elaborarea plăcuței informative permanente APL a alocat din bugetul local suma de 500 lei; APL a aprobat transmiterea sistemului de canalizare construit către operatorul local prin decizia CL. APL va desemna un specialist pentru asigurarea mentenanței sistemului de canalizare construit;	- Primăria Sireți este responsabilă de gestionarea și mentenanța sistemului de canalizare. Pentru intervenții tehnice, se apelează la ÎM Salub Sireți unde intervine administrația și lăcătușul angajat. Primăria Sireți planifică transmiterea sistemului format în gestiunea întreprinderii municipale - Î.M. Salub Sireți . - În urma procedurii de predare primire - Î.M. Salub Sireți va planifica resurse financiare și umane pentru gestionarea serviciului creat. - Î.M. Salub Sireți va întocmi un Plan anual de dezvoltare a sistemului de canalizare primit în gestiune. - APL Sireți conform deciziei consiliului prin rectificarea de buget va alocă suma necesară pentru gestionarea/dezvoltarea/mentenanța bunului format la necesitate. - Costul unui metru cub de apă, achitat de către persoanele fizice 28 lei/m.c și juridice 40 lei/ mc.
Rezultatele obținute prin proiect care au produs / produc efecte și după finalizare	- Rata de acces la sistemul de canalizare construit pentru 669 de gospodării beneficiare din Sireți, Strășeni. - Rata de canalizare construită - 11 km , ceea ce reprezintă 38%;	1. Impact social Pentru beneficiarii direcți: • Îmbunătățirea calității vieții: Accesul la un sistem de canalizare modern contribuie la un mediu mai curat și la eliminarea disconfortului legat de utilizarea instalațiilor sanitare neadecvate. • Reducerea riscurilor pentru sănătate: Eliminarea apelor reziduale în mod sigur reduce riscul de boli infecțioase precum hepatita A, dizenteria sau alte boli provocate de contaminarea apei și solului. • Creșterea confortului în gospodărie: Locuințele conectate beneficiază de facilități sanitare moderne, ceea ce oferă un standard mai ridicat de trai. Pentru beneficiarii indirecți: • Protejarea mediului: Sistemele de canalizare reduc poluarea apei, solului și a ecosistemelor locale, contribuind la un mediu mai sănătos pentru toți locuitorii. • Îmbunătățirea sănătății publice: Chiar și cei neconectați beneficiază de reducerea poluării generale, ceea ce scade riscurile de epidemii. • Creșterea coeziunii comunitare: O infrastructură îmbunătățită sporește încrederea comunității în autorități și stimulează implicarea civică. 2. Impact economic Pentru beneficiarii direcți: • Reducerea costurilor individuale: Cheltuielile pentru întreținerea foselor septice sau alte metode rudimentare de gestionare a apelor uzate scad considerabil. • Creșterea valorii proprietăților: Locuințele conectate la sistemul de canalizare au o valoare de piață mai mare, ceea ce oferă oportunități economice pentru proprietari. Pentru comunitate și beneficiarii indirecți: • Atragerea de investiții: Localitățile cu infrastructură adecvată sunt mai atractive pentru investitori și pentru dezvoltarea economică locală. • Reducerea cheltuielilor publice pe termen lung: Costurile asociate cu gestionarea poluării, tratarea bolilor sau remedierea problemelor de mediu sunt mai mici într-o localitate cu infrastructură modernă. • Stimularea economiei locale: Crearea de locuri de muncă pe durata implementării proiectului și mentenanța sistemului stimulează economia locală. Impactul proiectului este semnificativ atât social, cât și economic. El contribuie la: • Crearea unui mediu mai sănătos și mai curat. • Îmbunătățirea calității vieții și a sănătății comunității. • Dezvoltarea economică pe termen lung, prin sporirea atractivității localității pentru investiții și reducerea cheltuielilor de gestionare a problemelor legate de poluare.

Concluzii:

Proiectul reprezintă continuitatea proiectului "dezvoltarea sistemului de management a apei în comuna Tulucești, județul Galați și în satul Sireți, raionul Strășeni, proiect finanțat de UE prin POC ROUAMD, prin care s-au construit 40 km de apeduct, cu circa 950 gospodării beneficiare și 7 km de canalizare și o stație de pompare cu alte facilități cu 55 gospodării beneficiare și Instituțiile Publice din localitate. În cadrul PN "SE" editia 1 au fost obținute alte 11 km de rețele de canalizare care a mărit capacitatea de evacuare a apelor reziduale pentru alte 669 de gospodării beneficiare de sistemul de canalizare construit din sursele FNDRL

Planul cu acțiuni de durabilitate este implementat de către APL Sireți.

Durabilitatea este asigurată de către APL Sireți. Prin decizia CL, bunul a fost transmis în gestiune către ÎM "Salub Sireți", care dispune de resurse umane pentru gestionarea serviciului creat.

După darea în gestiune APL în comun cu ÎM sunt în proces continuu de a semna contractele cu cei 669 de beneficiarii și de a-i conecta la sistemul de canalizare construit.

Apele uzate sunt colectate la rezervorul central din Sireți SP 1, iar de acolo prin rețeaua sub presiune sunt pompat în colectorul de 800 mm din or. Vatra, iar de acolo către Stația de epurare din or. Chișinău, în baza contractului cu Apă Canal Chișinău.

La moment numărul de gospodării conectate la sistemul de canalizare cu scurgere gravitațională în cadrul proiectului implementat din FNDRL constituie 166 gospodării din 669 de gospodării planificate, constituind rata de acces 25%.

- În satul Sireți sunt 1800 de gospodării iar numărul total de gospodării conectate la sistemul de canalizare este de 250, gradul de acoperire cu sistem de canalizare a localității fiind 14%
- Gradul de acoperire cu sistem de apeduct este de aproximativ 80%.

Serviciul evaluare ex-post și raportare

Data 23.01.2025